

beant in confessione specificari, tanquam diversa peccata. Tunc tamen quia etiam plures peccata consentiunt in abstracto, ut dicitur de peccatis commissis...

61 Postremo ad hanc tertiam difficultatem aliam quoque assertio solutionem Baldellus lib. 2. disp. 11. n. 16. & ut explicet, quomodo privatio reititudinis debet fieri diversa in peccatis per excessum, & defectum contra eandem virtutem...

ARTICULUS QVARTVS.

Quarta difficultas, de peccatis omissionis, & commissionis eidem virtuti oppositis.

62 Varta difficultas est, quia ex nostra sententia sequi videtur peccatum omissionis, & omissionis contra eandem virtutem specie non distingui, & ita odium Dei, & omisso amoris ipsius, quae sunt contra charitatem...

Primo responderi solet, negando consequentiam, ad probationem dicitur, valde diversa esse privationes peccati omissionis, & commissionis, primo quia privatio, quae est in omissione, est privatio actus, qui debet esse in potentia...

Neque ex secundo capite, nam ex hac ipsa doctrina nunc tradita jam patet falsum esse privationem, quae est in omissione, immediate subiectari in potentia, imo si est in omissione, iam non est immediate in potentia, sed mediante ipsa omissione...

Secundo respondentur alii, peccata omissionis, & commissionis, quando sunt contra eandem virtutem, esse ejusdem speciei in esse moris, licet in esse naturae pluraquam specie differant...

est difficultas, an in confessione aperendum sit peccatum fuisse commissum; si enim haec peccata non differunt specie quando sunt contra eandem virtutem, opus non erit id explicare, cum non teneatur in confessione aperire, nisi circumstantias speciem mutantem...

Tertio responderi potest, si teneamus, quod non, & eadem viam possit fundare praecipua specie diversa, unam affirmativam, aliam negativam, ut tenet Valquez disp. 98. n. 3. quae proxime non referatur ad conservandum eandem virtutis reititudinem...

QUESTIO TERTIA.

An de ratione peccati sit esse contra legem, vel a lege prohibitorum.

65 In praecedentibus dictum est peccatum esse privationem reititudinis debita inesse actui, nunc restat explicare, unde oriatur hoc debitum, & an sit necessarium ab aliqua lege obligante naturam rationalem ad sic, vel sic agendum, vel omittendum...

66 Sensus ergo quaestio est, an de ratione peccati, & mali moralis sit esse contra legem proprie dictam, & ita omne peccatum ideò sit tale, quia contra legem, & a lege prohibitorum...

rior, & communior inter Scotistas, & Thomistas; ita Vulpes disp. 17. n. 13. Averla quaest. 18. sect. 23. Salas tract. 13. disp. 2. sect. 4. Hacquet tract. de peccatis contra 18. & alii Recentiores passim afferentes malitiam peccati actualis consistere in contrarietate ad legem.

ARTICULUS PRIMVS.

Deciditur Quaestio.

Decendum Primum, de ratione peccati, & mali moralis est esse contra legem aliquam ex enumeratis, ita omne peccatum sive philosophice, sive theologice consideratum tale sit formaliter, quia prohibitorum, ita ut si per possibile, vel impossibile qualibet lex ex dictis tolleretur...

Primo probatur ex Sacra Scriptura Roman. 3. per legem cognitio peccati: & cap. 7. ubi non est lex, neque praeparatio, & cap. 7. peccatum non cognovi, nisi per legem, quia loca haec cum Anselmo interpretari possunt de lege scripta, neque Moyses, quatenus illa sublata, multa non essent peccata, vel quia non alias prohibita, & natura rationali difformis, vel quia contra prohibita, aut deformitas erratignota: tamen cum Paulus generaliter loquatur, melius explicatur, ut docet, nulla existente lege nullum futurum peccatum, prout ex aliis locis colligitur, ut ad 1. Corinth. 7. vitium peccati lex, & 1. Io. 3. peccatum est iniquitas, ubi graeca habet, declinata a lege, & quidem in his, & similibus locis sermo est de peccato in communem, & non tantum contra legem scriptam, & sicut loquendo de peccato contra legem scriptam, ideò dicitur tale, quia per illam prohibitorum, ita similiter deduci potest, quod nullam existente lege in universum accepta per possibile, vel impossibile, seu nullo modo cognita, nullum universaliter esse peccatum. Deinde probatur ex Patribus, quorum alii dicunt peccatum esse contra legem Dei, esse illius violationem, inobedientiam legis, quomodo sepius loquitur Augustinus ad ceteros taceam, lib. 22. contra Faustum, cum ait peccatum esse dictum, factum, vel concupitum contra legem Dei aeternam, & deinde explicans, quid sit lex aeterna, inquit, lex, vera aeterna est ratio divina, vel voluntas Dei ordinem naturalem conservari iubens, per servari utans, ex quo patet falsum omnino esse, quod inquit Aluarez disp. 1. 30. n. 4. legem aeternam non esse legem obligantem, sed tantum indicantem, & judicantem, iudicantem nempe Dei, quo cognoscitur tale obiectum esse malum, quod quidem nullum dicit actum voluntatis volentis obligare siquidem Augustinus conceptis verbis docet legem aeternam inducere obligationem ad fugendum, & amplectendum obiecta ab illa praescripta, & in hoc totum vim legis aeternae consistere. Clarior adhuc est auctoritas lib. 2. de peccatorum meritis, & remissionem cap. 16. ubi ait neque peccatum erit, si quid erit, si non divinitus iubeatur, ut non sit, quibus expressè docet actum peccati praesens esse peccatum, quia divina lege prohibitorum, adeo ut nullum extaret praecipuum, nullum esset peccatum. Et lib. de duabus animabus contra Manichaeos, inquit peccatum est voluntas revertendi, vel consequendi, quod iustitia vetat.

Respondet Amicus cum Valquez, praedictas omnes auctoritates intelligi de facto, nam de facto nullum est peccatum, quod non sit lege divina prohibitorum, & ita hoc factus esse ait ad Scripturam, & Patres, qui de peccato loquuntur, prout de facto est, & secundum omnes circumstantias, quas includit, inter quas potissima est prohibitio Dei ratione, cuius omne peccatum de facto includit generaliter inobedientiam contra Deum; Secundo ait intelligi posse de lege naturali, & aeterna non inducente per se novam obligationem, sed offendente tantum malitiam obiecti, & naturae debitum hominis illud vitandi, unde rectè sequitur a posteriori, sub tali lege naturali, vel dictamine rationis obiecti malitiam offendente, tolli peccatum, non quidem per se respectu nostri, qui peccati malitiam a posteriori non

